

JAARGANG 4 nr. 5, 7 november 2013

Speciale uitgave

Resultaten enquête 2013

Eens in de twee jaren vragen wij de clubs om gegevens over het ledenbestand en de activiteiten. Over medewerking hebben wij niet te klagen. Evenals vorige keer reageerden 368 clubs; dat is 88,5% van de 416 Probustclubs. Een responsepercentage waar menig onderzoeker jaloeers op is.

Met de tweejaarlijkse herhaling van deze enquête beogen wij u en ons inzicht te verschaffen in de ontwikkelingen bij de Probustclubs. In deze speciale aflevering van de Probust Nieuwsbrief gaan wij nader in op de enquêteresultaten. Deze resultaten zijn vanmiddag op de Nationale Probustdag in Ede gepresenteerd door **Ad van der Waal**, penningmeester Probust Nederland.

Het bestuur dankt Ad zeer voor het vele werk, dat hij aan de gedetailleerde uitwerking heeft besteed.

Wij beginnen met een totaaloverzicht van uitslag van de enquête 2013.

Uitslag enquête 2013								
Provincie	Aantal clubs					Gemiddeld(e) ²⁾		
	dames	heren	dames en heren	Totaal ¹⁾	met reactie	leef-tijd	aantal leden	% dames
Drenthe	-	8	3	11	10	72,5	23,0	6,1%
Flevoland	-	3	3	6	6	74,3	28,8	12,7%
Friesland	-	14	1	15	14	75,5	27,4	2,6%
Gelderland	4	43	22	69	60	73,7	27,5	19,7%
Groningen	1	6	1	8	6	74,9	25,2	15,9%
Limburg	-	18	4	22	19	75,3	31,3	4,7%
Noord-Brabant	3	56	8	67	58	74,0	27,5	6,0%
Noord-Holland	1	40	12	53	45	74,4	26,3	9,9%
Overijssel	1	22	5	28	25	73,9	29,5	11,1%
Utrecht	3	26	10	39	34	74,2	30,0	18,4%
Zeeland	-	10	1	11	11	76,1	32,3	0,9%
Zuid-Holland	3	66	15	84	77	74,9	30,7	9,2%
Spanje	-	3	-	3	3	72,4	23,0	0,0%
Eindtotaal	16	315	85	416	368	74,4	28,5	10,7%
					Responsepercentage	88,5%		

¹⁾ Eind oktober 2013 is het aantal Probustclubs 416; hiervan hebben 412 clubs een installatiedatum van vóór 2013.

²⁾ Betreft de 368 clubs die gereageerd hebben.

PROBUS – NIEUWSBRIEF

Het aantal Probusclubs

Het aantal Probusclubs blijft stijgen. Onderstaande tabel laat echter zien, dat de groei zich in een lager tempo voortzet dan in voorgaande periodes.

De acht nieuwe clubs kwamen uit Gelderland (3), Zuid-Holland (2) en uit Drenthe, Noord-Brabant en Noord-Holland (elk 1).

De nieuwe clubs waren 2 damesclubs, 2 herenclubs en 4 dames/herenclubs.

Bovendien vormden 3 herenclubs zich om tot een dames / herenclub.

In oprichting zijn zeven nieuwe clubs.

Daarvan wordt er dit jaar nog één

geïnstalleerd en wij verwachten voor het jaar 2014 nog vier nieuwe toetredingen. Alles bijeen verwachten wij, dat het aantal Probusleden in Nederland het getal 11.900 ruim zal overschrijden.

De vraag die gesteld kan worden is : “Is er sprake van een afnemend potentieel ?”

Demografische ontwikkelingen laten juist een toename van het aantal postactieven zien. En de bevolkingscijfers per provincie brengen ons ook niet op de gedachte, dat er een verzadigingspunt bereikt is. Onderstaande tabel geeft per provincie inzicht in het aantal Probusclubs in relatie tot de bevolkingsomvang (het 65⁺-deel).

Groei vanaf 2005 - 2013					
jaar van de enquête	dames	heren	dames en heren	totaal	groei
2005	8	296	58	362	
2007	9	307	67	383	21
2009	12	313	72	397	14
2011	14	316	78	408	11
2013	16	315	85	416	8

Provincie	aantal clubs	¹⁾ aantal inwoners	¹⁾ waarvan 65 ⁺ (in%)	ratio PC : 65 ⁺ (x 1.000)
Groningen	8	580.875	16,6%	0,0830
Friesland	15	647.214	17,7%	0,1309
Drenthe	11	490.807	19,0%	0,1180
Overijssel	28	1.137.668	16,2%	0,1519
Gelderland	69	2.010.745	16,7%	0,2055
Utrecht	39	1.237.117	14,3%	0,2205
Flevoland	6	395.525	10,4%	0,1459
Noord-Holland	53	2.709.822	15,4%	0,1270
Zuid-Holland	84	3.552.407	15,6%	0,1516
Zeeland	11	381.407	19,8%	0,1457
Noord-Brabant	67	2.463.686	16,7%	0,1628
Limburg	22	1.123.075	19,2%	0,1020
Nederland	413	16.730.348	16,2%	0,1524
Spanje	3	n.v.t.		
Totaal van Probus NL	416	-		

¹⁾ CBS cijfers per 1-1-2012

Hoe hoger de ratio hoe groter het aantal Probusclubs in relatie tot het aantal 65⁺-ers.

De mate waarin 65⁺-ers ook potentiële Probusleden zijn, zal per provincie nog wel verschillen. Bovendien kunnen regionaal culturele verschillen een rol spelen bij de animo een nieuwe Probusclub te stichten.

Dat alles nuanceert weliswaar de ratio's, maar leidt o.i. niet tot de conclusie dat het sponsoren van een nieuwe Probusclub een onmogelijkheid is. Integendeel, er is voldoende potentieel.

En een Probusclub hoeft het ook niet alleen te doen.

Regionale afstemming / samenwerking past prima in het Probusgedachtegoed.

PROBUS – NIEUWSBRIEF

De uitkomst nader bekeken

De tabel laat zien, dat de omvang van de clubs stabiliseert rondom de 28 leden.

Het percentage damesleden neemt in deze waarnemingsperiode toe met 2%. Daar zou een response-effect in kunnen zitten, omdat nu alle 16 damesclubs aan de enquête hebben deelgenomen.

In 2011 waren dat er 11 van de 14. Ook bij de gemengde clubs ligt de response hoger dan in 2011. De herenclubs deden nu minder mee.

jaar van de enquête	aantal clubs		gemiddeld(e)		dames leden in %
	totaal	met reactie	leeftijd	aantal leden	
2005	357	289	73,0	27,5	8,6%
2007	378	338	73,3	28,0	7,5%
2009	397	353	73,3	27,9	9,0%
2011	408	368	73,8	28,5	8,7%
2013	416	368	74,4	28,5	10,7%

Een Probusclub start vanaf 15 leden. Uit de enquêteresultaten blijkt, dat het enige jaren duurt voordat een club op een niveau van bijna 30 stabiliseert. In onderstaande tabel kan gelezen worden, dat die termijn de 15 jaar overstijgt. Na die periode blijkt ook de gemiddelde leeftijd van de clubleden niet meer te stijgen.

Installatiejaar	aantal clubs	in de enquête		aantal		dames in %	gemiddelde	
		aantal	%	leden	waarvan dames		leden-tal	leeftijd
1977 - 1981	43	43	100,0%	1.375	135	9,8	32	75,7
1982 - 1986	74	61	82,4%	1.861	31	1,7	31	75,2
1987 - 1991	106	97	91,5%	2.932	171	5,8	30	75,4
1992 - 1996	71	61	85,9%	1.750	158	9,0	29	75,5
1997 - 2001	35	30	85,7%	772	117	15,2	26	74,0
2002 - 2006	42	35	83,3%	858	236	27,5	25	72,2
2007 - 2011	37	34	91,9%	802	207	25,8	24	68,2
2012 - 2013	8	7	87,5%	148	68	45,9	21	69,8
totaal	416	368	88,5%	10.498	1.123	10,7	28,5	74,4

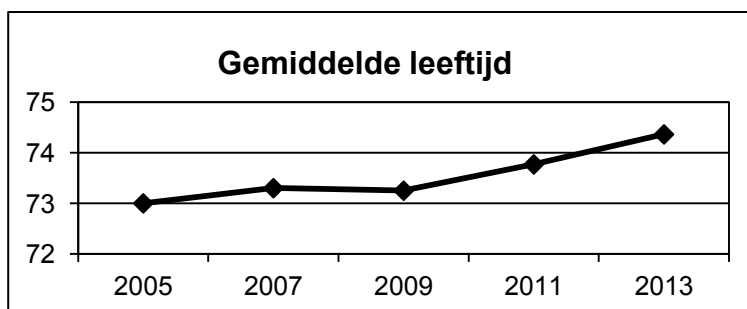
De leeftijdsopbouw nader bekeken

Er lijkt een soort van natuurlijke gemiddelde leeftijd te zijn voor clubs 15 jaar of langer bestaan.

Opvallend is, dat de gemiddelde leeftijd in de korter waarnemingsperiode 2012 - 2013 hoger is dan die in de periode 2007 - 2011 (zie vorige tabel).

Geheel overeenkomstig de verwachtingen stijgt de gemiddelde leeftijd van de clubleden.

In nevenstaande grafiek komt dat ook tot uitdrukking. De stijging ten opzichte van vorige waarnemingsperiodes verloopt bijna lineair.

PROBUS – NIEUWSBRIEF

gemiddelde leeftijds-klasse	aantal clubs per klasse	aantal leden	
		per klasse	gemiddeld
80	1	24	24,0
79	9	236	26,2
78	19	568	29,9
76 < 78	90	2.758	30,6
74 < 76	124	3.573	28,8
72 < 74	63	1.789	28,4
70 < 72	30	773	25,8
68 < 70	21	520	24,8
< 68	11	257	23,4
totaal	368	10.498	28,5

De stijging van de gemiddelde leeftijd vraagt wel om aandacht. Als dat een gevolg is van het langer leven van de Probusleden, is dat voor hen en voor ons een plezierig feit.

Maar, als dit voortkomt uit een te geringe aanwas van nieuwe en jongere leden, is dat wat zorgelijk. Al eerder vroegen wij daar de aandacht van de clubs voor.

De tabel hiernaast laat de opbouw zien van de clubs verdeeld naar gemiddelde leeftijdsklasse.

Zoals de tabel laat zien, bevindt bijna 83,5% van de clubs zich in het segment 70 < 78 jaar.

Bijna 5,5% zit daarboven en 8,7% daaronder.

De activiteiten van de Probusclubs

In de tweejaarlijkse enquête wordt ook altijd gevraagd naar de omvang en de aard van de diverse activiteiten. Zo ook deze keer. Het blijkt steeds een moeilijke vraag te zijn, omdat bijvoorbeeld wat de een als een excursie ziet een ander als een overige activiteit ziet. We beperken ons daarom deze keer tot de weergave van de verzamelde gegevens verbijzonderd naar de gemiddelde leeftijd bij een club.

gemiddelde leeftijd-klassen	aantal clubs	inleidingen				excursies		overige activiteiten		totaal
		eigen leden		gastspreekers			1) %		1) %	
			1) %		1) %		1) %		1) %	
> 78	29	340	53,4%	136	21,4%	75	11,8%	86	13,5%	637
76 < 78	90	921	45,3%	532	26,2%	283	13,9%	295	14,5%	2.031
74 < 76	124	1.212	41,8%	765	26,4%	393	13,6%	529	18,2%	2.899
72 < 74	63	653	46,0%	343	24,1%	212	14,9%	213	15,0%	1.421
70 < 72	30	299	46,6%	146	22,8%	104	16,2%	92	14,4%	641
68 < 70	21	202	43,3%	95	20,4%	82	17,6%	87	18,7%	466
< 68	11	89	39,9%	43	19,3%	52	23,3%	39	17,5%	223
totaal	368	3.716	44,7%	2.060	24,8%	1.201	14,4%	1.341	16,1%	8.318

¹⁾ De activiteit wordt hier uitgedrukt als percentage van het totaal.

De cijfers leren ons wel het volgende. De oudere clubs (op basis van gemiddelde leeftijd) zijn nog zeer actief. In de vorige enquête leek het dat clubs met een hogere gemiddelde leeftijd vaker gastspreekers uitnodigden. Dat beeld wordt in deze enquête niet bevestigd. Probusleden zijn en blijven graag lang actief en bij de tijd.

PROBUS – NIEUWSBRIEF

Presentatie van de resultaten tijdens de Nationale Probusdag

In een presentatie van ongeveer dertig minuten gaf Ad van der Waal de belangrijkste resultaten van de enquête weer. De goed gevulde zaal van de ReeHorst had daarvoor veel waardering.

Slot opmerkingen

- Niks mis met de gezondheid, de clubs zijn levendig
- Blijf alert op spreiding in leeftijdscategorieën
- Werk aan verjongingsprogramma m.n. in provincies Friesland en Zeeland
- Onderzoek mogelijkheden voor nieuwe clubs m.n. in provincies Groningen en Limburg

Op basis van zijn kennis van deze en voorgaande enquêtes werden door Ad aan het slot van zijn presentatie nog de volgende punten over het voetlicht gebracht.

De enquête laat zien, dat er niks mis is met de gezondheid van de clubs; zij zijn zeer levendig. Wel riep hij op tot alertheid voor de spreiding in leeftijdscategorieën; een spreiding die in zijn visie blijvend aandacht dient te krijgen.

Hij riep alle Probusclubs op te werken aan een verjongingsprogramma; dat benadrukte hij in het bijzonder voor de clubs in de provincies Friesland en Zeeland.

Voor de clubs in de provincies Groningen en Limburg had hij een nog andere oproep. Gelet op het aantal clubs daar, zouden er toch mogelijkheden moeten liggen voor het oprichten van nieuwe clubs.

Na de presentatie was er ruimte voor een korte vragenronde.

Vanuit de zaal werd opgemerkt, dat het jammer was dat men de eigen antwoorden niet kon bewaren. Uit het antwoord van Ad bleek dat het moeilijk was dat alsnog te realiseren, maar er zou een manmoedige poging ondernomen worden.

De absoluteheid van de cijfers behoefde enige nuancering. Een der vertegenwoordigsters gaf aan, dat niet altijd duidelijke was in welke rubriek een bepaalde activiteit ondergebracht moest worden. De keuze van de respondent behoefde niet altijd overeen te komen met de bedoeling van de enquête.

Onze conclusie, dat oudere clubs (op basis van gemiddelde leeftijd) nog zeer actief zijn, heeft ook enige nuancering. Zo meldde een club uit deze leeftijdscategorie, dat bij hen de activiteiten in hoge mate door het 'jongere' deel van de club verzorgd werden.

Achter de 'eenvoudige' gegevensverzameling gaat dus meer schuil dan je op het eerste gezicht denkt. Dat neemt niet weg, dat de 'foto' een goed beeld geeft van de gezondheidstoestand van de Probusclubs in Nederland.

Colofon

redactie@probus-nederland.org

Hans Vroon 030 - 603 62 33

Wies van Weele 026 - 333 74 60

info@probus-nederland.org

Jan van Zoest 0172 - 476 382

www.probus-nederland.org